

КОНСПЕКТ

по Обща хирургия
за студенти специалност „Медицина“ III курс

I част Теория

1. Кратки исторически данни за развитието на хирургията. Хирургията в България.
2. Антисептика. Исторически данни. Средства за постигане на антисептиката.
3. Асептика. Исторически данни. Устройство на операционен блок.
4. База и средства за провеждане на хирургическото лечение. Организация и планиране на хирургичното отделение. Хирургичен инструментариум, шевни материали, превързочни и допълнителни материали, операционно облекло.
5. Предоперативна подготовка и изследване на болния.
6. Следоперативен период. Следоперативни усложнения – хирургични, белодробни, сърдечно-съдови, бъбречни, на храносмилателния тракт, чернодробни, хепаторенален синдром.
7. Подготовка на оперативния екип за операция. Подготовка на оперативното поле.
8. Хирургична операция. Видове операции.
9. Приложение на антибиотичните средства в хирургията. Показания. Усложнения.
10. Основни манипулации в хирургията. Пункция – видове, показания, техника. Пункция на съдове и анатомични кухини.
11. Основни манипулации в хирургията. Пункция на новосформирани кухини – абсцес (горещ и студен) и хематом. Сондиране – видове, показания, техники.
12. Основни хирургически интервенции. Томия. Стомия.
13. Основни хирургически интервенции. Инцизия. Екцизия. Трепанация.
14. Основни хирургически интервенции. Анастомоза. Байпас.
15. Основни хирургически интервенции Резекция. Ектомия. Ампутация.
16. Анестезия – исторически данни. Определение. Класификация. Видове.
17. Местна анестезия – видове, лекарствени средства, показания, техника на извършване, усложнения.
18. Шок – видове, патофизиология, основни принципи на корекция.
19. Клинична смърт – основни клинични характеристики. Реанимационни мероприятия.
20. Вродени заболявания. Тератогенни фактори. Пренатална диагностика.
21. Основни принципи на хирургическото лечение на вродените болести.
22. Вродени заболявания на главата и шията.
23. Вродени заболявания на храносмилателния тракт.
24. Травми. Определение за травма и травматизъм. Видове травми. Класификация.
25. Закрити механични травми. Контузия. Компресия. Травматична токсикоза (Кръш-синдром). Травматичен деколман.
26. Закрити травми на глава. Комоцио, контузио, компресио церебри.
27. Закрити гръдни и коремни травми.
28. Открита травма – рана.
29. Контузна и разкъсно – контузна рана.
30. Порезна рана. Рана от ухапване.

31. Огнестрелна рана. Прободна рана.
32. Заздравяване на рани – първично, вторично. Шев на рани. Видове. Ръбец (цикатрикс).
33. Лечение на рани. Принципи при лечение на раните.
34. Следоперативни усложнения на раната.
35. Изгаряне. Определение, видове степени, определяне на повърхността, фази на изгаряне, клинични симптоми, основи на лечението, консервативно и оперативно, реанимация.
36. Повреди от електрически ток – местни, общи. Химични изгаряния.
37. Измръзвания. Определение, видове, степени, прояви, основи на лечението.
38. Кръвотечение – определение, класификация, патофизиология, клинична картина, лечение.
39. Кръвоспиране. Временно и дефинитивно кръвоспиране. Методи.
40. Кръвопреливане – история, система АВО и резус система /Rh/. Определяне на кръвни групи. Процедура на кръвопреливането. Избор на дарителска кръв за кръвопреливане.
41. Кръвопреливане – показания и противопоказания за кръвопреливане. Клинични прояви на имунните и хемолитичните реакции. Грешки и усложнения при кръвопреливане.
42. Кръвопреливане. Действие на прелятата кръв. Видове кръвопреливане. Показания и противопоказания за кръвопреливане. Кръвни продукти.
43. Трансплантология – определение, терминология. Трансплантация на тъкани.
44. Пластични и възстановителни операции. Определение, видове.
45. Трансплантология. Трансплантация на органи – бъбрек, сърце, черен дроб, бели дробове, панкреас и др.
46. Същност на възпалението. Морфологични промени и патофизиология на възпалителния процес. Местни и общи клинични признаци на възпалението.
47. Източници и пътища на разпространение на възпалителния процес.
48. Класификация на хирургичната инфекция. Причинители на хирургични инфекции. Остра гнойна инфекция – абсцес.
49. Остра гнойна инфекция – флегмон. Хронична гнойна инфекция.
50. Гнойни инфекции на кожата и нейните придатъци - фоликулит, фурункул, карбункул, хидрозаднит.
51. Гнойна инфекция на лимфна система. Лимфангит и лимфаденит. Елефантиаза.
52. Обща гнойна инфекция (сепсис) - класификация, етиология, патогенеза.
53. Обща гнойна инфекция (сепсис) - клиника, диагностика и лечение. Абдоминален сепсис.
54. Анаеробна газова инфекция.
55. Тетанус – клиника, лечение и профилактика.
56. Специфични възпалителни заболявания. Туберкулоза. Показания и хирургично лечение на туберкулозата. Актиномикоза.
57. Ехинококоза.
58. Остра артериална непроходимост. Остра артериална тромбоза. Емболия – видове.
59. Хронична артериална непроходимост – синдром и болест на Рейно, болест на Бюргер, облитерираща атеросклероза, диабетна ангиопатия.
60. Некрози и гангрени. Класификация на гангрениите. Сухи и влажни гангрени.
61. Венозна недостатъчност. Варици – етиология, клиника и усложнения.
62. Тромбофлебит и флеботромбоза.
63. Аневризма - определение. Видове. Клинични прояви.

64. Язви и фистули. Етиология. Класификация.
65. Остеомиелит – етиология, видове. Периостит и перихондрит.
66. Хирургична онкология. Епидемиология на злокачествените новообразования. Биология на малигнената трансформация.
67. Съвременни теории на канцерогенезата. Генетични аспекти, тумори с наследствено предразположение.
68. Ранна диагностика на злокачествените заболявания, скринингови методи, тестове за ранна диагностика.
69. Общи принципи на лечението на злокачествените новообразованията. Абластика и антибластика. Комбинирани методи за лечение - лъче- химио-, хормоно- , имунотерапия.
70. Класификация на новообразуванията. Морфология и биология на туморния растеж. Преканцерози. Паранеопластични синдроми.
71. Клинична класификация на злокачествените тумори. TNM – система. Основни апаратни и инструментални методи. Морфологична диагностика. Туморни маркери.
72. Доброкачествени и злокачествени новообразования от епителен произход.
73. Доброкачествени и злокачествени новообразования от съединителна тъкан.
74. Смесени тумори.
75. Хирургична ендоскопия – принципи и показания. Бронхоскопия, фиброгастроскопия, ректороманоскопия и фиброколоноскопия.
76. Хирургична ендоскопия – принципи и показания. Лапароскопия – техника, показания, противопоказания. Бронхоскопия, VATS.
77. Лапароскопска (миниинвазивна хирургия) – история, развитие, принципи. Предимства и недостатъци. Необходима апаратура и инструментариум. Видове лапароскопски операции.
78. Лапароцентеза. Торакоцентеза. Пункционна биопсия.
79. Робохирургия и телехирургия.

ЛИТЕРАТУРА

1. „ОБЩА ХИРУРГИЯ“ – под редакцията на проф. В. Димитрова – 2007 г.
2. „РЪКОВОДСТВО ЗА ПРАКТИЧЕСКИ УПРАЖНЕНИЯ ПО ОБЩА И ОПЕРАТИВНА ХИРУРГИЯ“ – под редакцията на проф. В. Димитрова- 2004 г.
3. „ОБЩА И ОПЕРАТИВНА ХИРУРГИЯ“ – под редакцията на проф. Р. Гайдарски – 1994 г.
4. „ПРОПЕДЕВТИКА НА ХИРУРГИЧЕСКИТЕ БОЛЕСТИ“ – под ред. на проф. Г. Милков – 1989 г.
5. „ПРОПЕДЕВТИКА НА ХИРУРГИЧЕСКИТЕ ЗАБОЛЯВАНИЯ“ – под ред. на проф. К. Енев – 1983
6. „ПРОПЕДЕВТИКА НА ХИРУРГИЧЕСКИТЕ БОЛЕСТИ“ – под ред. на проф. Г. Ганчев – 1981 г.
7. „РЪКОВОДСТВО ЗА ПРАКТИЧЕСКИ УПРАЖНЕНИЯ ПО ПРОПЕДЕВТИКА НА ХИРУРГИЧНИТЕ БОЛЕСТИ“ – А. Атанасов, Ив. Груев, Медицина и физкултура 1984 г.

II част Практика

1. Хирургична анамнеза.
2. Снемане на общ статус. Физикални и инструментални методи за изследване на болния.
3. Снемане на локален статус – оглед, палпация, перкусия, аускултация.
4. Локален статус на туморна формация.
5. Изследване на глава. Изследване на шия.
6. Изследване на гръден кош.
7. Изследване на млечна жлеза.
8. Изследване на корем.
9. Изследване на болен с херния на предна коремна стена.
10. Изследване на аноректална област.
11. Изследване на урологично болен.
12. Изследване на болен с рана.
13. Временно кръвоспиране.
14. Окончателно кръвоспиране.
15. Кръвопреливане – показания, техника, кръвни групи.
16. Бинтови превръзки – глава, гръден кош.
17. Бинтови превръзки – горен и долен крайник.
18. Стомашно и дуоденално сондиране. Сонда на Блякмор.
19. Инжекции. Видове и показания
20. Клизми. Видове и показания.
21. Изследване на болен с гнойна инфекция на меките тъкани. Абсцес, флегмон.
22. Превръзки на асептични и септични рани.
23. Хирургически инструментариум. Видове инструменти и начин на употреба.
24. Техника на разединяване на тъкани – кожа, фасция, мускули, перитонеум.
25. Техника на съединяване на тъкани.
26. Първична хирургична обработка на рана. Ранен и късен вторичен шев.